

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 9.2.2007
KOM(2007) 51 endelig

2007/0022 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om strafferetlig beskyttelse af miljøet

(forelagt af Kommissionen)

{SEK(2007) 160}

{SEK(2007) 161}

BEGRUNDELSE

1) BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

For at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau, som er en målsætning, der er anerkendt ved EF-traktaten (artikel 175, stk. 2), er det nødvendigt at løse det stigende problem, som miljøkriminalitet udgør.

Dette forslag erstatter forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om strafferetlig beskyttelse af miljøet (2001/0076(COD)), som ændret efter førstebehandlingen i Europa-Parlamentet, med henblik på at gennemføre EF-Domstolens afgørelse i dens dom af 13. september 2005 (sag C-176/03, Kommissionen mod Rådet), hvorved rammeafgørelse 2003/80/RIA om strafferetlig beskyttelse af miljøet blev annulleret.

Ifølge dommen kan Fællesskabet træffe foranstaltninger, der vedrører medlemsstaternes strafferetlige regler, hvis det anser det for nødvendigt for at sikre, at de regler, det fastsætter om miljøbeskyttelse, er fuldt effektive.

Fællesskabet og medlemsstaterne har vedtaget utallige retsakter, der tager sigte på at beskytte miljøet. Forskellige undersøgelser viser¹ imidlertid, at de sanktioner, der på nuværende tidspunkt anvendes i medlemsstaterne, ikke altid er tilstrækkelig hårde til at sikre, at Fællesskabets miljøbeskyttelsespolitik gennemføres effektivt. Der anvendes ikke strafferetlige sanktioner i alle medlemsstaterne over for alle grove miljøovertrædelser, selv om det kun er strafferetlige sanktioner, der har tilstrækkelig afskrækkende virkning, og dette af følgende årsager:

For det første er idømmelse af strafferetlige sanktioner udtryk for social forkastelse af en kvalitativt helt anden karakter end administrative sanktioner eller civile retlige erstatningsordninger.

For det andet kan administrative eller andre økonomiske sanktioner vise sig ikke at have afskrækkende virkning i tilfælde, hvor lovovertræderne enten er ubemidlede eller omvendt er økonomisk meget stærkt funderede. Frihedsberøvelse kan være påkrævet i sådanne tilfælde.

Endvidere er midler som strafferetlig efterforskning og retsforfølgning (samt gensidig retshjælp mellem medlemsstaterne) meget mere virksomme end administrative eller civile retlige værktøjer og kan gøre sådanne procedurer meget mere effektive.

Endelig er der en yderligere garanti for upartiskhed, fordi efterforskningsmyndighederne, dvs. andre myndigheder end de administrative myndigheder, der har udstedt driftslicenser eller forureningstilladelser, inddrages i en strafferetlig efterforskning.

¹ De vigtigste undersøgelser findes på DG for Miljø websted om miljøkriminalitet på adressen <http://ec.europa.eu/environment/crime/index.htm#studies>.

Bortset fra at typerne af gældende sanktioner er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat, er der også betydelige forskelle i sanktionsniveauet for tilsvarende eller identiske overtrædelser. Miljøkriminalitet har ofte grænseoverskridende karakter eller virkning. Overtræderne har derfor i den nuværende situation mulighed for at udnytte de eksisterende forskelle mellem medlemsstaternes lovgivning til deres fordel. Problemet bør derfor løses gennem handling på fællesskabsniveau.

- **Generel baggrund**

I 1998 vedtog Europarådet konventionen om strafferetlig beskyttelse af miljøet.

Det Europæiske Råd anmodede på sit møde i Tammerfors i oktober 1999 om, at der blev iværksat en indsats for at opnå enighed om fælles definitioner, sigtelser og sanktioner for et begrænset antal særligt relevante kriminalitetsområder, herunder miljøkriminalitet.

I februar 2000 forelagde Kongeriget Danmark et initiativ med henblik på en rammeafgørelse til bekæmpelse af grov miljøkriminalitet.

Rådet (retlige og indre anliggender) nåede den 28. september 2000 til enighed om, at der bør vedtages et sådant fællesskabsregelsæt om miljøkriminalitet.

Den 13. marts 2001 vedtog Kommissionen et forslag til direktiv om strafferetlig beskyttelse af miljøet. Direktivforslaget havde til formål at sikre en mere effektiv anvendelse af fællesskabsretlige bestemmelser om miljøbeskyttelse ved for hele Fællesskabet at opstille minimumsregler for, hvad der udgør strafbare handlinger.

Europa-Parlamentet vedtog sin betænkning om forslaget ved førstebehandlingen den 8. april 2002.

Den 30. september 2002 vedtog Kommissionen et ændret forslag, som inkluderede mange af Europa-Parlamentets ændringsforslag.

Rådet drøftede ikke Kommissionens forslag, men vedtog i stedet den 27. januar 2003 på initiativ af Danmark rammeafgørelse 2003/80/RIA om strafferetlig beskyttelse af miljøet.

EF-Domstolen annullerede denne rammeafgørelse i sin dom af 13. september 2005 (sag C-176/03) for overtrædelse af EU-traktatens artikel 47, idet den statuerede, at på grund af både deres formål og indhold er hovedsigtet med artikel 1-7 i rammeafgørelsen at beskytte miljøet, hvorfor rammeafgørelsen burde have været vedtaget på basis af EF-traktatens artikel 175.

Den 30. november 2005 vedtog Kommissionen en meddelelse, hvori den gjorde rede for sine synspunkter vedrørende konsekvenserne af dommen i sag C-176/03, herunder behovet for at vedtage et nyt lovgivningsforslag om miljøkriminalitet.

I lyset af dommen er det nødvendigt at trække direktivforslaget fra 2001 om strafferetlig beskyttelse af miljøet tilbage og fremlægge et nyt forslag, som tager højde for indholdet af artikel 1-7 i den annullerede rammeafgørelse. Visse strafbare handlinger skal ændres i betragtning af udviklingen i Fællesskabets miljølovgivning.

Endvidere er der blevet indsat visse yderligere elementer, som blev anset for nødvendige for at sikre en effektiv miljøbeskyttelse, bl.a. den indbyrdes tilnærmelse af de gældende sanktioner for særlig grove miljøovertrædelser.

Til opfølgning af Domstolens dom i sag 176/03 agter Kommissionen senere i 2007 at fremlægge et forslag til direktiv om ændring af direktiv 2005/35/EF om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Selv om miljølovgivningen i forskellige tilfælde stiller krav om, at medlemsstaterne skal indføre afskrækkende, effektive og proportionale sanktioner for overtrædelser af miljølovgivningen, er der ingen bestemmelser, der stiller krav om, at medlemsstaterne specifikt skal fastsætte strafferetlige sanktioner for grove miljøovertrædelser.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Direktivforslaget overholder de grundlæggende rettigheder og de principper, der er fastlagt ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Navnlig er det blevet affattet i overensstemmelse med de retfærdighedsprincipper, der er fastsat i chartrets kapitel VI, og det søger at tilskynde til integration af et højt miljøbeskyttelsesniveau i fællesskabspolitikker i overensstemmelse med princippet om bæredygtig udvikling i chartrets artikel 37.

2) HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Problemet med miljøkriminalitet er blevet drøftet i forskellige internationale og europæiske fora igennem mange år.

Kommissionen arrangerede en offentlig konference om miljøkriminalitet i november 2003 og støttede en workshop om emnet, der blev afholdt af Royal Institute of International Affairs i London i 2002. Yderligere er der blevet holdt ekspertmøder om den særlige forbrydelse, der består i ulovlig handel med udryddelsestruede arter, i 2001 i Frankfurt og i 2004 i Budapest.

Yderligere høring af interesserede parter blev ikke skønnet nødvendig og praktisk mulig i denne sag. Siden EF-Domstolens annullering af rammeafgørelse 2003/80/RIA den 13. september 2005 har der været et retligt vakuum inden for miljøkriminalitet, som skulle fyldes hurtigst muligt.

- **Ekspertbistand**

Der har været holdt en række workshoper, konferencer og ekspertmøder om spørgsmålet i de senere år, som har tilvejebragt information og medvirket til udarbejdelsen af dette forslag.

- **Konsekvensanalyse**

Forskellige løsningsmuligheder blev overvejet i konsekvensanalysen: muligheden for at undlade at gribe ind på EU-plan, muligheden for at forbedre samarbejdet mellem

medlemsstaterne på frivillig basis, muligheden for fuld harmonisering af de strafferetlige bestemmelser på miljøområdet og endelig muligheden for en begrænset indbyrdes tilnærmelse af de nationale lovgivninger om miljøkriminalitet.

Manglende indgriben eller ikke-bindende indgriben fra EU-lovgivernes side vil ikke frembringe nogen positiv indvirkning på miljøbeskyttelsesniveauet og vil ikke løse de eksisterende problemer med at håndtere miljøkriminaliteten, som i vid udstrækning skyldes forskellene i medlemsstaternes lovgivning.

En fuld harmonisering af de strafferetlige bestemmelser på miljøområdet vil gå ud over, hvad der er nødvendigt, og vil ikke tage højde for det forhold, at den nationale strafferet stadig er kraftigt påvirket af hver enkelt medlemsstats kulturelle værdier, så det er nødvendigt med en vis fleksibilitet i gennemførelsen.

Med henblik på en begrænset indbyrdes tilnærmelse blev tre forskellige mulige foranstaltninger overvejet: harmonisering af en liste over grove strafbare handlinger, harmonisering af omfanget af juridiske personers ansvar og indbyrdes tilnærmelse af sanktionsniveauet for strafbare handlinger begået under skærpende omstændigheder. I alle tre tilfælde er den mulige indvirkning på miljøbeskyttelsesniveauet samt på politi- og domstolssamarbejdet blevet vurderet som meget positiv, samtidig med at udgifterne for virksomheder og byrden på de offentlige myndigheder vil være ubetydelige.

Konsekvensanalysen findes på http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm.

3) FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Direktivforslaget fastsætter et minimumssæt af grove miljøovertrædelser, som bør betragtes som strafbare i hele Fællesskabet, hvis de begås forsætligt eller i det mindste ved grov uagtsomhed. Medvirken i eller anstiftelse til sådanne aktiviteter bør ligeledes betragtes som en strafbar handling. Omfanget af juridiske personers ansvar defineres detaljeret.

Overtrædelserne bør straffes med effektive, proportionale og afskrækkende strafferetlige sanktioner over for fysiske personer, mens strafferetlige eller ikke-strafferetlige sanktioner bør anvendes over for juridiske personer.

For strafbare handlinger, der begås under visse skærpende omstændigheder, f.eks. strafbare handlinger, som har forårsaget særlig alvorlig skade, eller hvor en kriminel organisation har været involveret, sker der også en indbyrdes tilnærmelse af minimumsniveauet for de maksimale sanktioner over for fysiske og juridiske personer.

- **Retsgrundlag**

Bestemmelserne i dette direktiv vedrører miljøbeskyttelse. Det valgte retsgrundlag er som følge heraf EF-traktatens artikel 175, stk. 1.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne af følgende årsager.

Hårdere sanktioner i de enkelte medlemsstater vil ikke løse problemet effektivt, fordi lovovertræderne let vil kunne omgå disse medlemsstater og operere fra steder med en mildere lovgivning.

Målene med forslaget kan opfyldes bedre gennem foranstaltninger på EU-plan af følgende grunde:

Forslaget indeholder bestemmelser om en minimumsstandard på fællesskabsplan for de elementer, der udgør grove strafbare handlinger på miljøområdet, et ensartet omfang af juridiske personers ansvar og sanktionsniveauet for særlig grov miljøkriminalitet. Dette vil sikre, at grov miljøkriminalitet behandles ens i alle medlemsstaterne, og at lovovertræderne ikke kan udnytte de eksisterende forskelle i medlemsstaternes lovgivning. Det vil også lette samarbejdet mellem medlemsstaterne i tilfælde med grænseoverskridende konsekvenser.

Fællesskabets politik for beskyttelse af miljøet skal gennemføres i fuldt omfang i hele Fællesskabet. Med henblik herpå skal der ske en indbyrdes tilnærmelse af sanktionerne.

Miljøkriminalitet har normalt grænseoverskridende konsekvenser, fordi den ofte indebærer grænseoverskridende aktiviteter og ofte har grænseoverskridende virkninger, f.eks. den resulterende forurening af miljøet.

Direktivforslaget fastsætter kun et minimumsharmoniseringsniveau for aktiviteter, som bør betragtes som strafbare handlinger, og sikrer en indbyrdes tilnærmelse af det minimumssanktionsniveau, der bør gælde i de groveste tilfælde, hvor den strafbare handling forårsager særlig alvorlige skader eller begås under skærpede omstændigheder.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende grunde:

Den valgte retsaktstype er et direktiv, som giver medlemsstaterne en høj grad af fleksibilitet ved gennemførelsen. I henhold til EF-traktatens artikel 176 står det de enkelte medlemsstater frit for at opretholde eller indføre strengere foranstaltninger end dem, der fastsættes i direktivet. F.eks. kan de tilføje andre strafbare handlinger, udvide omfanget af det strafferetlige ansvar til at omfatte simpel uagtsomhed og/eller tilføje andre former for sanktioner og et højere sanktionsniveau.

Gennemførelsen af direktivet indebærer ikke en større finansiel og administrativ byrde, fordi den strafferetlige struktur og domstolsstrukturen allerede findes i

medlemsstaterne. En vis ekstrabyrde vil kunne forekomme i medlemsstaterne som følge af en potentiel forøgelse af antallet af retsforfølgninger og straffesager, men samtidig skulle den afskrækkende effekt i de hårdere sanktioner føre til et fald i antallet af overtrædelser og dermed på lang sigt nedbringe antallet af straffesager.

- **Reguleringsmiddel/reguleringsform**

Foreslået reguleringsmiddel: direktiv.

Andre retlige instrumenter ville ikke være hensigtsmæssige af følgende grunde:

Et direktiv er det passende instrument til denne foranstaltning: det fastsætter en bindende minimumsstandard for den strafferetlige beskyttelse af miljøet, men giver medlemsstaterne fleksibilitet, når de skal omsætte direktivet til den nationale strafferet.

4) BUDGETVIRKNINGER

Forslaget har ingen virkninger for Fællesskabets budget.

5) YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Sammenligningstabel**

Medlemsstaterne skal tilsende Kommissionen de nationale bestemmelser, der sættes i kraft til gennemførelse af direktivet, og en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

- **Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**

Den foreslåede retsakt er af relevans for EØS og bør derfor omfatte hele EØS-området.

- **Nærmere redegørelse for forslaget**

1. Definition af strafbare handlinger

Definitionen af strafbare handlinger svarer stort set til definitionerne i rammeafgørelse 2003/80/RIA, men tager dog hensyn til visse ændringer, som Europa-Parlamentet foretog i det oprindelige direktivforslag, og som blev accepteret af Kommissionen efter førstebehandlingen.

De fleste af de strafbare handlinger er betinget af resultatet af de pågældende aktiviteter, dvs. at de forårsager eller kan forårsage alvorlig skade på personer eller miljøet.

Alle de strafbare handlinger undtagen én forudsætter, at de begås "ulovligt", idet "ulovligt" defineres som en overtrædelse af fællesskabsretten eller medlemsstaternes lovgivning, administrative bestemmelser eller afgørelser truffet af en kompetent myndighed, der tager sigte på at beskytte miljøet. Ved den eneste autonome strafbare handling, i artikel 3, litra a), er resultatet, nemlig dødsfald eller alvorlig personskade, så alvorligt, at kravet om ulovlighed ikke er nødvendigt for at begrunde kriminaliseringen.

I modsætning til rammeafgårelsen henvises der i de strafbare handlinger til "materialer" i stedet for til "stoffer" (artikel 3, litra a) og b)), da dette er et bredere udtryk. Som følge heraf afviste Kommissionen allerede et ændringsforslag fra Europa-Parlamentet til det oprindelige direktivforslag.

På linje med det oprindelige forslag er der blevet tilføjet en yderligere strafbar handling bestående i ulovlig betydelig beskadigelse af beskyttede levesteder. Endvidere er der blevet indsat en særlig strafbar handling bestående i ulovlig overførsel af affald under hensyntagen til ny fællesskabslovgivning. Ulovlig overførsel af affald bør kun betragtes som en strafbar handling i grove tilfælde, dvs. når den udføres i ikke-ubetydelige mængder og i profitsøgende øjemed.

En række af de strafbare handlinger indeholder forholdsvis vage vendinger som "betydelig skade" eller "alvorlig personskade". Udtrykkene er ikke defineret, og det overlades til hver enkelt medlemsstat at fortolke dem i lyset af deres traditioner og retssystem.

Den beskrevne adfærd skal betragtes som en strafbar handling, når den begås forsætligt eller i det mindste ved grov uagtsomhed, herunder også i form af medvirken i eller anstiftelse til den pågældende strafbare handling.

2. Juridiske personers ansvar

Som det anføres i rammeafgårelsen, bør medlemsstaterne sikre, at juridiske personer kan kendes ansvarlige for strafbare handlinger, der begås til deres fordel af personer, der handler på deres vegne, eller når manglende overvågning eller kontrol gjorde det muligt for disse personer at begå de pågældende handlinger.

Det er ikke anført, om juridiske personers ansvar bør være et strafferetligt ansvar. Medlemsstater, der ikke anerkender strafferetligt ansvar for juridiske personer i deres nationale ret, er altså ikke forpligtet til at ændre deres nationale system.

3. Sanktioner

Sanktioner i tilfælde af miljøovertrædelser skal være effektive, proportionale og afskrækkende, både for fysiske personer og juridiske personer.

Ud over dette krav gør de nuværende store forskelle i sanktionerne i medlemsstaternes nationale lovgivning det nødvendigt, at der, i det mindste for særlig grove tilfælde, sker en indbyrdes tilnærmelse af sanktionsniveauet i forhold til, hvor grov en strafbar handling der er tale om. Uden en sådan indbyrdes tilnærmelse vil lovovertrædere kunne udnytte smuthuller i medlemsstaternes nationale lovgivning.

De skærpende omstændigheder, hvor der gælder en indbyrdes tilnærmelse af sanktionerne, er den særlig alvorlige følgevirkning af en strafbar handling, f.eks. dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på miljøet eller udførelse af den strafbare handling inden for rammerne af en kriminell organisation. Disse omstændigheder betragtes generelt allerede som særlig alvorlige i medlemsstaternes egen strafferet og indgår allerede i bestemmelserne i andre EU-instrumenter.

Hvad frihedsberøvelse angår, svarer den foreslåede indbyrdes tilnærmelse efter en

tretrinsskala til konklusionerne fra Rådets (retlige og indre anliggender) møde den 25.-26. april 2002. Skalatrinet afhænger af det mentale element (grov uagtsomhed eller forsætlighed) og den implicerede skærpende omstændighed. Systemet med bøder til juridiske personer følger ligeledes en tretrinsskala svarende til den, der er udviklet af Rådet (retlige og indre anliggender) for fængselsstraffe. Bødestørrelserne til juridiske personer svarer til dem, der er opnået enighed om i Rådet i rammeafgørelse 2005/667/RIA om forurening fra skibe.

Der foreslås alternative sanktioner for både fysiske personer og juridiske personer. Disse sanktioner kan være mere effektive end frihedsberøvelse eller bøder i mange tilfælde og omfatter forpligtelsen til at genoprette det beskadigede miljø, anbringelse under retsligt tilsyn, forbud mod at udøve kommerciel virksomhed eller offentliggørelse af retsafgørelser.

Selv om konfiskation af genstande fra strafbare handlinger i mange tilfælde vil være et vigtigt redskab, blev det ikke betragtet som nødvendigt at indsætte en særlig bestemmelse herom, fordi de fleste grove miljøovertrædelser vil være omfattet af anvendelsesområdet for rammeafgørelse 2005/212/RIA om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold.

4. Gennemførelsesperiode

Gennemførelsesperioden for medlemsstaterne er [18] måneder under hensyntagen til, at især artikel 3, 4 og 6 stort set afspejler indholdet i artikel 2-6 i den annullerede rammeafgørelse 2003/80/RIA. Gennemførelsesperioden for denne rammeafgørelse udløb den 27. januar 2005, så medlemsstaterne har allerede udført en væsentlig del af det påkrævede gennemførelsesarbejde i forbindelse med nærværende direktiv.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om strafferetlig beskyttelse af miljøet

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁴,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁵, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til EF-traktatens artikel 174, stk. 2, skal Fællesskabets politik på miljøområdet tage sigte på et højt beskyttelsesniveau.
- (2) Fællesskabet ser med bekymring på den stigende miljøkriminalitet og virkningerne heraf, som i stadigt højere grad rækker ud over grænserne i de lande, hvor de strafbare handlinger begås. Sådanne strafbare handlinger udgør en trussel mod miljøet og bør derfor imødegås med et passende svar.
- (3) Erfaringerne viser, at de eksisterende sanktionsordninger ikke har været tilstrækkelige til at sikre fuldstændig overholdelse af miljøbeskyttelseslovgivningen. Overholdelsen heraf kan og bør styrkes ved brug af strafferetlige sanktioner, som er udtryk for social forkastelse af en kvalitativt helt anden karakter end administrative sanktioner eller civile erstatningsordninger.
- (4) Fælles regler om strafferetlige sanktioner giver mulighed for at bruge mere effektive efterforskningsmetoder og samarbejdsformer i og mellem medlemsstaterne indbyrdes end administrativt samarbejde.

² EUT C [...] af [...], s. [...].

³ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁴ EUT C [...] af [...], s. [...].

⁵ EUT C [...] af [...], s. [...].

- (5) Når sanktioneringsansvaret lægges hos retslige myndigheder snarere end administrative myndigheder, indebærer det, at ansvaret for efterforskningen af strafbare handlinger og håndhævelsen af miljøforskrifter overgår til myndigheder, der er uafhængige af de myndigheder, der udsteder driftslicenser eller udledningstilladelser.
- (6) For at sikre en effektiv miljøbeskyttelse er der et særligt behov for mere afskrækkende sanktioner for miljøskadelige aktiviteter, som typisk forårsager eller kan forårsage alvorlig skade på luften, herunder stratosfæren, jorden og vandet samt på dyr eller planter, herunder bevarelsen af arter.
- (7) Manglende efterlevelse af en retlig forpligtelse til at handle kan have den samme virkning som aktiv handlen og bør derfor være underlagt tilsvarende sanktioner.
- (8) En sådan adfærd bør derfor betragtes som en strafbar handling i hele Fællesskabet, hvis den begås forsætligt eller ved grov uagtsomhed.
- (9) For at sikre en effektiv miljøbeskyttelse bør medvirken i og anstiftelse til sådanne aktiviteter også betragtes som en strafbar handling.
- (10) Miljøskadelige aktiviteter bør straffes med effektive, proportionale og afskrækkende strafferetlige sanktioner, som også bør gælde for juridiske personer i hele Fællesskabet, idet miljøkriminalitet i vid udstrækning begås i juridiske personers interesse eller til deres fordel.
- (11) Endvidere gør de store forskelle i sanktionsniveauerne i medlemsstaterne det nødvendigt under visse omstændigheder at tilstræbe en indbyrdes tilnærmelse af disse sanktionsniveauer i forhold til, hvor grov en strafbar handling der er tale om.
- (12) En sådan indbyrdes tilnærmelse er særlig vigtig i tilfælde, hvor de strafbare handlinger har alvorlige følgevirkninger, eller de strafbare handlinger begås inden for rammerne af kriminelle organisationer, som spiller en væsentlig rolle i miljøkriminalitet.
- (13) Eftersom dette direktiv fastsætter minimumsregler, står det medlemsstaterne frit for at vedtage eller opretholde strengere bestemmelser vedrørende en effektiv strafferetlig beskyttelse af miljøet.
- (14) Medlemsstaterne bør indsende oplysninger til Kommissionen om gennemførelsen af dette direktiv for at sætte Kommissionen i stand til at vurdere direktivets virkning.
- (15) Målene for den påtænkte handling, nemlig en mere effektiv miljøbeskyttelse, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (16) I denne retsakt overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1
Emne

Ved dette direktiv fastsættes strafferetlige foranstaltninger for at sikre en mere effektiv miljøbeskyttelse.

Artikel 2
Definitions

I dette direktiv forstås ved:

- a) "ulovlig" overtrædelse af fællesskabsretlige bestemmelser eller love, administrative bestemmelser eller afgørelser truffet af en kompetent myndighed i en medlemsstat, som tager sigte på at beskytte miljøet
- b) "juridisk person" enhver retlig enhed, der har denne status i henhold til gældende national ret, dog ikke stater eller andre offentlige organer under udøvelsen af suveræne rettigheder samt offentligretlige internationale organisationer.

Artikel 3
Strafbare handlinger

Medlemsstaterne sikrer, at nedenstående adfærd udgør en strafbar handling, hvis den begås forsætligt eller i det mindste ved grov uagtsomhed:

- a) udledning, emission eller tilførsel af et kvantum materialer eller af ioniserende stråling i luften, jorden eller vandet, der forårsager dødsfald eller alvorlig personskade
- b) ulovlig behandling, herunder bortskaffelse og oplagring, transport, eksport eller import af affald, herunder farligt affald, der forårsager eller kan forårsage dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på luftens, jordens eller vandets kvalitet samt på dyr eller planter
- c) ulovlig behandling, herunder bortskaffelse og oplagring, transport, eksport eller import af affald, herunder farligt affald, der forårsager eller kan forårsage dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på luftens, jordens eller vandets kvalitet samt på dyr eller planter
- d) ulovlig drift af et fabriksanlæg, hvor der udføres en farlig aktivitet, eller hvor der oplagres eller benyttes farlige stoffer eller præparater, og som uden for dette fabriksanlæg forårsager eller kan forårsage dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på luftens, jordens eller vandets kvalitet samt på dyr eller planter

- e) ulovlig overførsel af affald som defineret i artikel 2, nr. 35), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006⁶ i profitsøgende øjemed og i ikke-ubetydelige mængder, uanset om overførslen sker i en enkelt operation eller i flere operationer, der forekommer at være forbundne
- f) ulovlig fremstilling, behandling, oplagring, anvendelse, transport, eksport eller import af nukleart materiale eller andre farlige radioaktive stoffer, der forårsager eller kan forårsage dødsfald eller alvorlig personskade eller betydelig skade på luftens, jordens eller vandets kvalitet samt på dyr eller planter
- g) ulovlig besiddelse, indfangning/-samling, beskadigelse, drab af eller handel med beskyttede vilde dyr og plantearter eller dele heraf
- h) ulovlig betydelig beskadigelse af beskyttede levesteder
- i) ulovlig handel med eller brug af stoffer, der nedbryder ozonlaget.

Artikel 4
Medvirken og anstiftelse

Medlemsstaterne sikrer, at medvirken i og anstiftelse til den i artikel 3 omhandlede adfærd udgør en strafbar handling.

Artikel 5
Sanktioner

1. Medlemsstaterne sikrer, at de i artikel 3 og 4 omhandlede strafbare handlinger kan straffes med strafferetlige sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning.
2. Medlemsstaterne sikrer, at de i artikel 3, litra b) til h), omhandlede strafbare handlinger kan straffes med maksimalt mindst fra et til tre års fængsel, hvis den strafbare handling begås ved grov uagtsomhed og forårsager betydelig skade på luften, jorden eller vandet samt på dyr eller planter.
3. Medlemsstaterne sikrer, at følgende strafbare handlinger kan straffes med maksimalt mindst fra to til fem års fængsel:
 - a) den i artikel 3, litra a), omhandlede strafbare handling, hvis den strafbare handling begås ved grov uagtsomhed
 - b) de i artikel 3, litra b) til f), omhandlede strafbare handlinger, hvis den strafbare handling begås ved grov uagtsomhed og forårsager dødsfald eller alvorlig personskade

⁶ EUT L 190 af 12.7.2006, s. 1.

- c) de i artikel 3, litra b) til h), omhandlede strafbare handlinger, hvis den strafbare handling begås forsætligt og forårsager betydelig skade på luften, jorden eller vandet samt på dyr eller planter
 - d) de i artikel 3 omhandlede strafbare handlinger, hvis den strafbare handling begås inden for rammerne af en kriminel organisation som defineret i rammeafgørelse [... om bekæmpelse af organiseret kriminalitet]⁷.
4. Medlemsstaterne sikrer, at følgende strafbare handlinger kan straffes med maksimalt mindst fra fem til ti års fængsel:
- a) den i artikel 3, litra a), omhandlede strafbare handling, hvis den strafbare handling begås forsætligt
 - b) de i artikel 3, litra b) til f), omhandlede strafbare handlinger, hvis den strafbare handling begås forsætligt og forårsager dødsfald eller alvorlig personskade.
5. De strafferetlige sanktioner, der er fastsat i denne artikel, kan ledsages af andre sanktioner eller forholdsregler, bl.a.:
- a) frakendelse af en fysisk persons ret til at udøve virksomhed, som kræver offentlig autorisation eller godkendelse, eller ret til at stifte, bestyre eller lede et selskab eller en fond, hvis det forhold, der førte til domfældelse af den pågældende, indebærer stor risiko for, at den samme form for kriminel virksomhed kan blive begået på ny
 - b) offentliggørelse af retsafgørelsen vedrørende domfældelsen eller idømte sanktioner eller forholdsregler
 - c) forpligtelse til at genoprette miljøet.

Artikel 6
Juridiske persons ansvar

1. Medlemsstaterne sikrer, at juridiske personer kan drages til ansvar for de strafbare handlinger, der er omhandlet i artikel 3, og som begås til deres fordel af en person, der beklæder en ledende stilling hos den juridiske person, og som handler enten individuelt eller som en del af den juridiske persons organisation, på grundlag af:
- a) en bemyndigelse til at repræsentere den juridiske person
 - b) en beføjelse til at træffe beslutninger på den juridiske persons vegne
 - c) en beføjelse til at udøve kontrol inden for den juridiske person.

Medlemsstaterne sikrer også, at juridiske personer kan drages til ansvar for deres inddragelse i form af medvirken i eller anstiftelse til de i artikel 3 omhandlede strafbare handlinger.

⁷ EUT C [...] af [...], s. [...].

2. Medlemsstaterne sikrer også, at en juridisk person kan drages til ansvar, når manglende tilsyn eller kontrol fra den i stk. 1 omhandlede persons side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå en af de i artikel 3 omhandlede strafbare handlinger til fordel for den juridiske person.
3. Juridiske personers ansvar i henhold til stk. 1 og 2 udelukker ikke strafferetlig forfølgning af fysiske personer, der begår, anstifter til eller medvirker i de i artikel 3 omhandlede strafbare handlinger.

Artikel 7

Sanktioner over for juridiske personer

1. Medlemsstaterne sikrer, at en juridisk person, der kendes ansvarlig for en strafbar handling i henhold til artikel 6, kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til den strafbare handling og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller administrativt idømte bøder.
2. De i stk. 1 omhandlede bøder skal:
 - a) maksimalt være på mindst fra 300 000 EUR til 500 000 EUR i tilfælde, hvor der begås en strafbar handling som omhandlet i artikel 3, litra b) til h), ved grov uagtsomhed, som forårsager betydelig skade på luften, jorden eller vandet eller på dyr eller planter
 - b) maksimalt være på mindst fra 500 000 EUR til 750 000 EUR i tilfælde, hvor:
 - i) den i artikel 3, litra a), omhandlede strafbare handling begås ved grov uagtsomhed, eller hvor
 - ii) en strafbar handling som omhandlet i artikel 3, litra b) til h):
 - begås ved grov uagtsomhed og forårsager dødsfald eller alvorlig personskade eller
 - begås forsætligt og forårsager betydelig skade på luften, jorden eller vandet eller på dyr eller planter, eller hvor
 - iii) en strafbar handling som omhandlet i artikel 3 begås forsætligt inden for rammerne af en kriminel organisation som defineret i rammeafgørelse [... om bekæmpelse af organiseret kriminalitet]
 - c) maksimalt være på mindst fra 750 000 EUR til 1 500 000 EUR i tilfælde, hvor:
 - i) en strafbar handling som omhandlet i artikel 3, litra a), begås forsætligt, eller
 - ii) en strafbar handling som omhandlet i artikel 3, litra b) til f), begås forsætligt og forårsager dødsfald eller alvorlig personskade.

En medlemsstat kan anvende en ordning, hvor bøden står i et rimeligt forhold til den juridiske persons omsætning, til den finansielle fordel, som opnås eller forventes

opnået ved at begå den strafbare handling, eller til enhver anden værdi, som angiver den juridiske persons finansielle situation, forudsat at denne ordning gør det muligt at idømme bøder, som mindst svarer til det fastsatte minimumsniveau for den maksimale bøde. De medlemsstater, der gennemfører direktivet under anvendelse af en sådan ordning, skal underrette Kommissionen om, at de agter at gøre dette.

3. De medlemsstater, som ikke har indført euroen, anvender den omregningskurs mellem euroen og deres valuta, som offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* den [...].
4. De sanktioner, der er fastsat i denne artikel, kan ledsages af andre sanktioner eller forholdsregler, bl.a.:
 - a) forpligtelse til at genoprette miljøet
 - b) fratagelse af retten til at modtage offentlige ydelser eller offentlig støtte
 - c) midlertidigt eller varigt forbud mod at udøve industriel eller kommerciel virksomhed
 - d) anbringelse under rettens tilsyn
 - e) likvidation efter retskendelse
 - f) forpligtelse til at tage bestemte forholdsregler for at eliminere følgevirkningerne af en adfærd som den, der medførte det strafferetlige ansvar
 - g) offentliggørelse af retsafgørelsen vedrørende domfældelsen eller idømte sanktioner eller forholdsregler.

Artikel 8 *Rapportering*

Medlemsstaterne underretter senest den ... og derefter hvert tredje år Kommissionen om gennemførelsen af dette direktiv i form af en rapport.

På baggrund af disse rapporter forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet.

Artikel 9 *Gennemførelse*

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den [...]. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 10
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 11
Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand